

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 23 mei 2019

Aantal bijlagen :
Uw kenmerk : DGKE/19124654
Ons kenmerk : ACM/UIT/521203
Contactpersoon : [vertrouwelijk] | [vertrouwelijk] | 070 [vertrouwelijk]
Onderwerp : ACM/19/035720 Aanvullende UHT wetsvoorstel wijziging Gaswet verbod op L-gas grootste afnemers

Geachte heer Wiebes,

Op 17 mei jl. ontving de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) bij brief het verzoek een aanvullende uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op een aangepaste versie van het concept wetsvoorstel tot wijziging van de Gaswet betreffende het beperken van de vraag naar laagcalorisch gas voor grote afnemers (versie van 13 mei 2019).

De ACM maakt graag van de gelegenheid gebruik om een UHT uit te voeren op het gewijzigde concept wetsvoorstel. In deze brief vindt u de resultaten van het onderzoek van de ACM naar de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van die wetsbepalingen die zijn gewijzigd of toegevoegd ten opzichte van het Wetsvoorstel tot wijziging van de Gaswet betreffende het verbod op laagcalorisch gas voor de grootste afnemers van 19 maart 2019 (hierna: het oorspronkelijke concept wetsvoorstel). Over de uitkomsten van het onderzoek naar de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het oorspronkelijke concept wetsvoorstel van 19 maart 2019, heeft de ACM u reeds bij brief van 11 april 2019 geïnformeerd.

De ACM komt tot de conclusie dat het gewijzigde wetsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar is, indien en voor zover rekening wordt gehouden met de hieronder besproken punten.

Resultaten onderzoek ACM

De ACM heeft de voorgenomen gewijzigde wetswijziging onderzocht op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Uit dit onderzoek is het volgende naar voren gekomen.

Aanvulling artikel 10, zesde lid, onder 1.

Ten opzichte van het oorspronkelijke concept wetsvoorstel is artikel 10, zesde lid onder 1 gewijzigd. Voorgesteld wordt om de volgende zinsnede aan artikel 10, zesde lid, onderdeel b toe te voegen: "met dien verstande dat installaties, die behoren tot eenzelfde onderneming of instelling, die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben en in elkaars onmiddellijke nabijheid zijn gelegen, en die als gevolg van het verbod in artikel 10g, eerste lid, zijn omgeschakeld of afgesloten, niet voorzien worden van een aansluiting waarmee laagcalorisch gas aan het gastransportnet kan worden onttrokken". Ten eerste wijst de ACM erop dat de samentrekking in

deze bepaling niet juist is. Feitelijk staat hier nu dat *installaties (...en) die als gevolg van het verbod in artikel 10g, eerste lid, zijn omgeschakeld of afgesloten* niet voorzien worden van een aansluiting waarmee laagcalorisch gas aan het gastransportnet kan worden onttrokken. Echter, het zijn niet 'installaties' die worden omgeschakeld of afgesloten maar 'aansluitingen'. Ten tweede merkt de ACM op dat deze aanpassing niet in de concept memorie van toelichting is toegelicht. Daarmee is niet duidelijk wat het doel is van deze wijziging en dus ook lastig te bepalen wat de beoogde interpretatie van dit artikel moet zijn. De ACM adviseert u de tekst van de bepaling te corrigeren en een toelichting in de memorie van toelichting op te nemen die aansluit bij de voorgestelde wijziging. Zoals de tekst nu is geformuleerd is deze bepaling niet uitvoerbaar.

Artikel 10n, lid 5 (rapportageplicht)

Artikel 10n, lid 5 regelt dat de netbeheerders de ACM binnen vier weken na afloop van een gasjaar moeten informeren over welke afnemers in het voorgaande gasjaar meer dan 100 miljoen m³(n) gas hebben onttrokken aan het gastransportnet waarmee laagcalorisch gas wordt getransporteerd (hierna: L-gastransportnet). De ACM concludeert dat de zinsnede "desgevraagd en in elk geval" in het artikel overbodig is en adviseert daarom deze zinsnede te verwijderen. Dit verduidelijkt dat een handeling nodig is van een netbeheerder binnen vier weken na afloop van het gasjaar. Voorts adviseert de ACM u om de netbeheerders te verplichten ook de ACM te informeren indien er geen afnemers zijn die meer dan 100 miljoen m³(n) gas hebben onttrokken. Zo kan de ACM namelijk vaststellen of netbeheerders daadwerkelijk hiernaar hebben gekeken. Dit kan bijvoorbeeld door de wettekst te wijzigen van "informeren over welke afnemers" in "informeren of en zo ja welke afnemers".

Bovendien merkt de ACM op dat, indien de netbeheerder deze verplichting niet nakomt, de ACM handhavend zou moeten kunnen optreden via het opleggen van een boete vergelijkbaar met naleving van artikel 10n, derde lid. De ACM verzoekt u dan ook om artikel 60ad Gaswet dienovereenkomstig aan te passen.

Rapportageplicht voor toezicht op verbod in artikel 10f, lid 2

Het verbod in artikel 10f, lid 2 beoogt, kort gezegd, te voorkomen dat een onderneming of instelling in een gasjaar via meerdere aansluitingen – waarvan er één gerealiseerd is na inwerkingtreding van dit wetsartikel – op eenzelfde locatie in totaal meer dan 100 miljoen m³(n) gas aan het L-gasnetwerk onttrekt. Voor het toezicht op naleving van dit verbod heeft de ACM in ieder geval inzicht nodig in de vraag (i) of een onderneming of instelling meer dan één aansluiting heeft, (ii) of één van deze aansluitingen is gerealiseerd na inwerkingtreding van dit artikel, en (iii) wat het gezamenlijke verbruik is van deze aansluitingen in een gasjaar. Het is niet aannemelijk dat een mogelijke overtreding van dit verbod via een signaal of klacht de ACM zal bereiken, omdat de relevante informatie van verschillende netbeheerders afkomstig kan zijn en het relevante inzicht pas ontstaat door het samenbrengen van de genoemde informatie. Daarom verzoekt de ACM u om haar informatiepositie, die nodig is voor het toezicht op dit verbod, vooraf te verbeteren. Dit kan door in de wet op te nemen dat een netbeheerder de ACM moet informeren wanneer hij – na inwerkingtreding van dit wetsartikel – een grote aansluiting (met een doorlaatwaarde groter dan 40 m³(n)) heeft gerealiseerd voor een onderneming of instelling die op dezelfde locatie al een grote aansluiting op zijn transportnet heeft of waarvan de netbeheerder weet of vermoedt dat de onderneming of instelling op die locatie al een aansluiting op het transportnet van een andere netbeheerder heeft. De ACM beseft dat dit een administratieve last betekent voor de netbeheerders. Tegelijkertijd wijst de ACM erop dat deze administratieve last voor de netbeheerders er ook zal zijn indien de ACM jaarlijks ambtshalve alle voor het toezicht benodigde informatie bij alle netbeheerders moet opvragen.

Ook voor deze informatieplicht wijst de ACM er op dat, indien de netbeheerder deze verplichting niet nakomt, de ACM handhavend zou moeten kunnen optreden via het opleggen van een boete. De ACM verzoekt u artikel 60ad Gaswet daarvoor dienovereenkomstig aan te passen.

De ACM komt tot de conclusie dat het wetsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar is, indien en voor zover rekening wordt gehouden met de hiervoor opgenomen punten/verzoeken.

Uitvoerings- en handhavingslasten

Door de wijzigingen in het concept wetsvoorstel krijgt de ACM nieuwe taken. Het betreft het toezicht houden op de naleving van het verbod bedoeld in artikel 10f, eerste en tweede lid en op de naleving van voorschriften verbonden aan een ontheffing van dit verbod. Dit toezicht speelt op zijn vroegst vanaf 1 oktober 2022 wanneer het verbod ingaat.

De ACM merkt op dat zij in wezen toezicht moeten houden op het verbruik van alle afnemers verbonden aan het L-gastransportnet, dat de aansluitingen van deze afnemers verspreid zijn over alle netbeheerders en dat de duur van het verbod in feite onbepaald is of in ieder geval voor de duur van de benutting van het L-gastransportnet. Hiervoor zal de ACM, zoals hiervoor al besproken, jaarlijks informatie over het verbruik van afnemers verbonden aan het L-gastransportnet van alle netbeheerders moeten ontvangen en beoordelen. Omdat het feitelijke informatie betreft die beschikbaar is bij de netbeheerders en netbeheerders verplicht zullen zijn deze informatie met de ACM te delen, acht de ACM de toezichtslast hiervoor beperkt. Hierbij gaat de ACM ervan uit dat u het verzoek van de ACM voor een informatieplicht voor netbeheerders voor het toezicht op naleving van het verbod bedoeld in artikel 10f tweede lid honoreert. Indien een dergelijke bepaling niet zal worden opgenomen in de wet dan zullen de toezichtlasten voor de ACM toenemen. Het betreft dan eenmalig het opzetten van een database met informatie over aansluitingen en verbruiken en het vervolgens jaarlijks updaten van de informatie via informatieverzoeken bij netbeheerders. Naar beste inzicht schat de ACM dat hiervoor vanaf 1 oktober 2022 (wanneer het verbod ingaat) dan incidenteel in het eerste jaar een capaciteitsbehoefte is van 0,5 fte, ofwel € 58.824,- en vervolgens structureel jaarlijks een capaciteitsbehoefte is van 0,2 fte, ofwel € 23.530,-.

Wat betreft handhaving merkt de ACM het volgende op. Het aantal potentiële situaties waarin de ACM zal moeten optreden is in theorie omvangrijk omdat het verbod zich nu richt tot alle afnemers verbonden aan het L-gastransportnet. Gezien de grens van 100 miljoen m³(n) gas in een gasjaar wordt het aantal potentiële situaties voor handhaving al sterk beperkt. Bovendien begrijpt de ACM van uw Ministerie en maakt zij uit de concept memorie van toelichting bij dit gewijzigde concept wetsvoorstel op, dat de reguliere groei bij de grootverbruikers over het algemeen beperkt is. Daarmee zullen de gevallen waarin de grens van 100 miljoen m³(n) wordt benaderd (of mogelijk overschreden) naar verwachting beperkt zijn. Tegelijkertijd dient te worden opgemerkt dat, indien de ACM handhavend moet optreden, de uitvoeringslasten aanzienlijk kunnen stijgen aangezien dit vaak arbeidsintensieve trajecten (kunnen) zijn.

De ACM gaat er nu vanuit dat de huidige capaciteit voldoende zal zijn om deze handhavingstaak uit te voeren. Als later blijkt dat voor deze handhaving de beschikbare capaciteit onvoldoende is, dan zal de ACM daarover met u in gesprek gaan.

Naar verwachting zal het wetsvoorstel, indien de hiervoor genoemde zorgpunten voldoende worden geadresseerd, geen structurele extra financiële en personele gevolgen hebben voor de ACM.

Slotopmerkingen

De ACM is graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief. U kunt hiervoor contact opnemen met [vertrouwelijk], bereikbaar onder telefoonnummer (070) [vertrouwelijk]. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk ACM/UIT/512193. Ten slotte verneemt de ACM graag wanneer u deze brief zult publiceren.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid